

$$26. a_1 = \frac{1}{\log_3 5} = \log_5 3$$

$$a_2 = \frac{1}{\log_5 3} = \log_3 5$$

$$a_3 = \frac{1}{\log_5 x} = \log_x 5$$

$$2a_2 = a_1 + a_3$$

$$2 \log_3 5 = \log_5 3 + \log_5 x$$

$$\log_3 5^2 = \log_5 (3x)$$

$$\log_3 36 = \log_5 (3x)$$

$$3x = 36$$

$$x = 12$$

10. Matematička indukcija i kombinatorika

10.1. Matematička indukcija

- Ako za neko tvrdenje $T(n), n \in \mathbb{N}$ važi:

1) $T(1)$ je tačno

2) $T(n) \Rightarrow T(n+1)$ je tačno za svako $n = 1, 2, \dots$

tada je tvrdenje $T(n)$ tačno za svako $n \in \mathbb{N}$

- Uopštenje 1:

Ako za neko tvrdenje $T(n), n \geq k, k \in \mathbb{N}$, važi:

1) $T(k)$ je tačno

2) $T(n) \Rightarrow T(n+1)$ je tačno za svako $n = k, k+1, \dots$

tada je tvrdenje $T(n)$ tačno za svako $n \geq k$.

- Uopštenje 2:

Ako za neko tvrdenje $T(n), n \in \mathbb{N}$, važi:

1) $T(1), T(2), \dots, T(k)$ je tačno,

2) $T(n-k+1), \dots, T(n-1), T(n) \Rightarrow T(n+1)$ je tačno za svako $n = k, k+1, \dots$

tada je tvrdenje $T(n)$ tačno za svako $n \in \mathbb{N}$.

$$1. \quad 1^2 + 2^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}, \quad \forall n \in \mathbb{N}$$

$$T(1): \quad 1^2 = \frac{1(1+1)(2 \cdot 1 + 1)}{6}$$

$$1 = \frac{6}{6}$$

$$1 = 1 \quad \checkmark$$

$$T(n-1) \quad 1^2 + \dots + n^2 + (n+1)^2 = \frac{(n+1)(n+1+1)(2(n+1)+1)}{6}$$

$$1^2 + \dots + u^2 + (u+1)^2 = \frac{(n+1)(n+2)(2u+3)}{6} \quad *$$

$$1^2 + \dots + u^2 + (u+1)^2 = \frac{n(n+1)(2u+1)}{6} + (u+1)^2$$

$$= \frac{n(n+1)(2u+1) + 6(u+1)^2}{6}$$

$$= \frac{(n+1)(n(2u+1) + 6(u+1))}{6}$$

$$= \frac{(u+1)(2u^2 + u + 6u + 6)}{6}$$

$$= \frac{(u+1)(2u^2 + 7u + 6)}{6}$$

$$= \frac{(u+1)(2u^2 + 4u + 3u + 6)}{6}$$

$$= \frac{(u+1)(2u(u+2) + 3(u+2))}{6}$$

$$= \frac{(u+1)(2u+3)(u+2)}{6} \quad *$$

$$2. \quad 1^3 + 2^3 + \dots + u^3 = \frac{u^2(u+1)^2}{4}, \quad \forall n \in \mathbb{N}$$

$$T(1) \quad 1^3 = \frac{1^2(1+1)^2}{4}$$

$$1 = \frac{1 \cdot 4}{4}$$

$$1 = 1 \quad \checkmark$$

$$\Pi(u+1): 1^3 + \dots + u^3 + (u+1)^3 = \frac{(u+1)^2(u+2)^2}{4} *$$

$$\begin{aligned} 1^3 + \dots + u^3 + (u+1)^3 &= \frac{u^2(u+1)^2}{4} + (u+1)^3 \\ &= \frac{u^2(u+1)^2 + 4(u+1)^3}{4} \\ &= \frac{(u+1)^2(u^2 + 4(u+1))}{4} \\ &= \frac{(u+1)^2(u^2 + 4u + 4)}{4} \\ &= \frac{(u+1)^2(u+2)^2}{4} * \end{aligned}$$

$u^3 + 3u^2 + 5u + 3$, deljivo sa 3 $\forall u \in \mathbb{N}$

$$u^3 + 3u^2 + 5u + 3 = u^3 + 5u + 3(u^2 + 1)$$

$3(u^2 + 1)$ je deljivo sa 3

$\Pi(u) \Leftrightarrow u^3 + 5u$, deljivo sa 3 $\forall u \in \mathbb{N}$

$$\Pi(1): 1^3 + 5 \cdot 1 = 6 = 3 \cdot 2$$

$$\begin{aligned} \Pi(u+1): (u+1)^3 + 5(u+1) &= u^3 + 3u^2 + 3u + 1 + 5u + 5 \\ &= (u^3 + 5u) + (3u^2 + 3u + 6) \end{aligned}$$

Prvi sabirak je deljiv sa 3 po pretpostavci.

Drugi sabirak: $3u^2 + 3u + 6 = 3(u^2 + u + 2)$, i to je deljivo sa 3.

$\Pi(u+1)$ je deljivo sa 3.

$6^{2u} + 3^{u+2} + 3^u$, deljivo sa 11, $\forall u \in \mathbb{N}$

$$\Pi(1): 6^2 + 3^3 + 3 = 36 + 27 + 3 = 66 = 6 \cdot 11$$

$$\begin{aligned} \Pi(u+1): 6^{2u+2} + 3^{u+3} + 3^{u+1} &= 36 \cdot 6^{2u} + 3 \cdot 3^{u+2} + 3 \cdot 3^u \\ &= 36 \cdot 6^{2u} + 36 \cdot 3^{u+2} - 33 \cdot 3^{u+2} + 36 \cdot 3^u - 33 \cdot 3^u \\ &= 36(6^{2u} + 3^{u+2} + 3^u) - 33(3^{u+2} - 3^u) \end{aligned}$$

Prvi sabirak je deljiv sa 11 po pretpostavci, a drugi sabirak je deljiv sa 11

jer je broj -33 deljivo sa 11 .

$T(u+1)$ je deljivo sa 11 .

5. $4^n + 15u - 1$, deljivo sa 9 , $\forall u \in \mathbb{N}$.

$$T(1): 4 + 15 - 1 = 18 = 9 \cdot 2$$

$$\begin{aligned} T(u+1): 4^{n+1} + 15(u+1) - 1 &= 4 \cdot 4^u + 15u + 15 - 1 \\ &= 4 \cdot 4^u + 4 \cdot 15u - 3 \cdot 15u - 4 + 4 + 14 \\ &= 4(4^u + 15u - 1) - 45u + 18 \\ &= 4(4^u + 15u - 1) - 9(5u + 2) \end{aligned}$$

Prvi sabirak je deljiv po pretpostavci, a i drugi sabirak je deljiv sa 9 .

$T(u+1)$, deljivo sa 9 .

6. $2^u > 2u + 1$, $\forall u \geq 3$

$$n=3 \quad T(3): 2^3 > 2 \cdot 3 + 1$$

$$8 > 7$$

$$T(u+1): 2^{u+1} > 2(u+1) + 1$$

$$2^{u+1} > 2u + 3$$

$$2^{u+1} = 2 \cdot 2^u > 2(2u + 1) = 4u + 2 = 2u + 2u + 2$$

$$2u > 1, \forall u \in \mathbb{N}$$

$$2^{u+1} > 2u + 1 + 2 = 2u + 3$$

7. $x > 0$ i $n \geq 2$, $n \in \mathbb{N}$ $(1+x)^n > 1 + nx$

$$T(2): (1+x)^2 > 1 + 2x$$

$$1 + 2x + x^2 > 1 + 2x, \quad x^2 > 0$$

$$T(n+1): (1+x)^{n+1} > 1 + (n+1) \cdot x$$

$$(1+x)^{n+1} > 1 + nx + x$$

$$\therefore (1+x)^{n+1} = (1+x)^n (1+x) > (1+x)(1+nx)$$

$$(1+x)^{n+1} > 1+nx+x+ux^2 > 1+ux+x, \quad ux^2 > 0$$

0.2 Kombinatorika

Permutacija bez ponavljanja je redosled n različitih elemenata tj. uređena n -torka čije svake dve komponente su različite i pripadaju nekome datom n -todalnom skupu.

Napomena: Permutacija se može definisati i kao bijekcija skupa u samog sebe. Sve definicije nisu ekvivalentne, ali broj svih permutacija po bilo kojoj od svih definicija je isti.

Broj svih permutacija bez ponavljanja od n elemenata je:

$$P(n) = n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot (n-1) \cdot n.$$

Permutacija sa ponavljanjem od n elemenata, među kojima je k_1 istih, k_2 istih, ..., k_r istih, pri čemu je $k_1 + k_2 + \dots + k_r \leq n$, jeste uređeni redosledi tih elemenata, tj. n -torka tih elemenata.

Broj svih permutacija sa ponavljanjem od n elemenata, među kojima je k_1 istih, k_2 istih, ..., k_r istih, pri čemu je $k_1 + k_2 + \dots + k_r \leq n$ je

$$P_{k_1, k_2, \dots, k_r}(n) = \frac{n!}{k_1! k_2! \dots k_r!}$$

Kombinacija bez ponavljanja od n elemenata k -te klase je svaki izbor k različitih elemenata od n zadatih, tj. bilo koji k -torkani podskup nekog n -todalnog skupa. Znači, redosled tih k elemenata nije bitan!

Uobičajeno, kombinacija bez ponavljanja čemu zapisivati tako što će jedan od n elemenata biti element koji je "veći od njega". Sada je jasno da se kombinacija bez ponavljanja skupa $\{1, 2, \dots, n\}$ k -te klase može definisati

kao uređena k -torka u kojoj je svaka sledeća komponenta veća od prethodne komponente, tj. rastuća funkcija skupa $\{1, 2, \dots, k\}$ u skup $\{1, 2, \dots, n\}$.

- Broj svih kombinacija bez ponavljanja od n elemenata k -te klase je

$$C_k^n = \binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!} = \frac{n(n-1)\dots(n-k+1)}{k!}$$

* Kombinacija sa ponavljanjem od n elemenata k -te klase je svaki izbor k elemenata od n zadatih pri čemu se zadati elementi mogu ponavljati, tj. kombinacija sa ponavljanjem skupa $\{1, 2, \dots, n\}$ k -te klase je uređena k -torka u kojoj je svaka sledeća komponenta veća od prethodne ili joj je jednaka ili neopadajuća funkcija skupa $\{1, 2, \dots, k\}$ u skup $\{1, 2, \dots, n\}$.

- Broj kombinacija od n elemenata k -te klase sa ponavljanjem je:

$$\bar{C}_k^n = \binom{n+k-1}{k}$$

* Varijacija bez ponavljanja od n elemenata k -te klase je bilo koji redosled k različitih elemenata od n zadatih, tj. uređena k -torka čije komponente su iz nekog n -torskog skupa i svake dve komponente te k -torka su različite, tj. injektivna funkcija skupa $\{1, 2, \dots, k\}$ u skup $\{1, 2, \dots, n\}$.

- Broj varijacija bez ponavljanja od n elemenata k -te klase je

$$V_k^n = n(n-1)\dots(n-k+1)$$

* Varijacija sa ponavljanjem od n elemenata k -te klase je svaki poredak k elemenata od n zadatih, (elementi se mogu ponavljati), odnosno bilo koja uređena k -torka čije komponente su iz nekog n -torskog skupa, tj. proizvoljna funkcija skupa $\{1, 2, \dots, k\}$ u skup $\{1, 2, \dots, n\}$.

- Broj varijacija sa ponavljanjem od n elemenata k -te klase je $\bar{V}_k^n = n^k$

$$P(4) = 4! = 24$$

$$P_3(10) = \frac{10!}{3!} = 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4 = 604800$$

1) 4 stolice (4s)

3. Potelja (3s)

1) s ≠ s ≠ s ≠ s

$$P(4) = 4! = 24$$

$$P(3) = 3! = 6$$

$$P(4) \cdot P(3) = 4! \cdot 3! = 24 \cdot 6 = 144$$

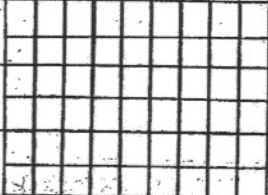
A, B, C, D

$$C_{20}^4 = \binom{4+20-1}{20} = \binom{23}{20} = \frac{23!}{20! \cdot 3!} = \frac{23 \cdot 22 \cdot 21}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 1771$$

$$C_{16}^4 = \binom{4+16-1}{16} = \binom{19}{16} = \frac{19!}{16! \cdot 3!} = \frac{19 \cdot 18 \cdot 17}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 969$$

2. 10 vertikálnych i 7 horizontálnych úsej - pravougolný mreža

B?

- 9 kolón od po 7 horizontálnych dĺžki (h)

- 6 vrstiev od po 10 vertikálnych dĺžki (v)

- od A do B treba prejsť 9 horizontálnymi i 6 vertikálnymi dĺžkami (15 symbolov h i v - 9h i 6v)

$$P_{9,6}(15) = \frac{15!}{9! \cdot 6!} \quad C_9^{15} = \binom{15}{9} = \frac{15!}{9! \cdot 6!}$$

$$C_3^6 = \binom{6}{3} = \frac{6!}{3! \cdot 3!} = \frac{6 \cdot 5 \cdot 4}{3 \cdot 2 \cdot 1} = 20$$

$$14. C_2^{10} = \binom{10}{2} = \frac{10!}{2! \cdot 8!} = \frac{10 \cdot 9}{1 \cdot 2} = 45$$

$$15. C_3^{10} = \binom{10}{3} = \frac{10!}{3! \cdot 7!} = \frac{10 \cdot 9 \cdot 8}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 120$$

$$16. C_2^{15} = \binom{15}{2} = \frac{15!}{2! \cdot 13!} = \frac{15 \cdot 14}{2 \cdot 1} = 105$$

$$C_4^{10} = \binom{10}{4} = \frac{10!}{4! \cdot 6!} = \frac{10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} = 210$$

$$C_2^{15} \cdot C_4^{10} = 105 \cdot 210 = 22050$$

$$17. V_5^9 = 9 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5 = 15120$$

$$18. \sqrt[9]{9} = 9^5$$

19. - 6 popračanih puteva delo put na 7 deonica.

- 5 deonice na starom putu n-deonice na novom putu.

- moramo preći 7 deonica

$$\sqrt[7]{2} = 2^7$$

10.3. Binomna formula

- Binomna formula $(a+b)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} a^{n-k} b^k$

- Binomni koeficienti $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$

$$20. \binom{2x}{x+1} = \frac{2}{3} \binom{2x+1}{x-1}$$

$$\frac{(2x)!}{(x+1)(2x-x-1)!} = \frac{2}{3} \frac{(2x+1)!}{(x-1)!(2x+1-x+1)!}$$

$$\frac{(2x)!}{(x-1)!(x+1)!} = \frac{2}{3} \frac{(2x)! (2x+1)}{(x-1)!(x+1)!(x+2)}$$

$$1 = \frac{2}{3} \frac{(2x+1)}{(x+2)}$$

$$4x+2 = 3x+6$$

$$x=4$$

$$21. (1+x)^n = 1 + \binom{n}{1}x + \binom{n}{2}x^2 + \dots + \binom{n}{n}x^n$$

$$\binom{n}{2}x^2 = 10x^2$$

$$\binom{n}{2} = 10$$

$$\frac{(n-2)!(n-1) \cdot n}{(n-2)! \cdot 2!} = 10$$

$$\frac{(n-1) \cdot n}{2} = 10$$

$$n^2 - n - 20 = 0$$

$$n_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{1+80}}{2} \rightarrow n_1 = 5$$

$$\rightarrow n_2 = -4$$

$$n=5$$

$$22. \left(\frac{1}{x} + \sqrt{x}\right)^6 = \left(x^{-1} + x^{\frac{1}{2}}\right)^6 = \sum_{k=0}^6 \binom{6}{k} x^{-(6-k)} x^{\frac{k}{2}} = \sum_{k=0}^6 \binom{6}{k} x^{\frac{3k}{2}-6}$$

$$\frac{3k}{2} - 6 = 0$$

$$\frac{3k}{2} = 6$$

$$3k = 12$$

$$k=4$$

Peti član u razvoju binoma ne sadrži k

$$\binom{6}{k} x^0 = 15$$

$$23. \left(\frac{1}{x} + x\right)^n$$

$$\binom{n}{0} + \binom{n}{1} + \binom{n}{2} = 22$$

$$1 + n + \frac{n(n-1)}{2} = 22$$

$$2 + 2n + n^2 - n = 44$$

$$n^2 - n - 42 = 0$$

$$n_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1+168}}{2} \rightarrow n_1 = -7$$

$$\rightarrow n_2 = 6$$

$$\left(\frac{1}{x} + x\right)^6 = (x^{-1} + x)^6 = \sum_{k=0}^6 \binom{6}{k} x^{-(6-k)} x^k = \sum_{k=0}^6 x^{2k-6}$$

$$2k - 6 = 0$$

$$2k = 6$$

$$k = 3$$

Četvrti član u razvoju binomna ne sadrži x

$$24. \left(\frac{1}{x} + \sqrt[3]{x^2}\right)^n$$

$$\binom{n}{2} = \binom{n}{1} + 5$$

$$\frac{n(n-1)}{2} = n + 5$$

$$n^2 - n = 2n + 10$$

$$n^2 - 3n - 10 = 0$$

$$n_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{9+40}}{2} \rightarrow n_1 = 5$$

$$\rightarrow n_2 = -2$$

$$\left(\frac{1}{x} + \sqrt[3]{x^2}\right)^5 = \sum_{k=0}^5 \binom{5}{k} x^{\frac{5k}{3} - 5} x^{5-k}$$

$$\frac{5k}{3} - 5 = 0$$

$$\frac{5k}{3} = 5$$

$$5k = 15$$

$$k = 3$$

Četvrti član u razvoju binomna ne sadrži x i iznosi $10x^2$

10.4 Zadaci za vežbu

$$1. \quad 1+2+3+\dots+n = \frac{n(n+1)}{2}, \quad \forall n \in \mathbb{N}$$

$$T(1) \quad 1 = \frac{1(1+1)}{2} = \frac{2}{2} = 1 \quad T$$

$$T(n+1) = 1+2+3+\dots+n+(n+1) = \frac{(n+1)(n+2)}{2} \quad *$$

$$\begin{aligned} 1+2+3+\dots+n+(n+1) &= \frac{n(n+1)}{2} + (n+1) \\ &= \frac{n(n+1) + 2(n+1)}{2} \\ &= \frac{(n+1)(n+2)}{2} \quad * \end{aligned}$$

$$2. \quad \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} = 1 - \frac{1}{n+1}, \quad n \in \mathbb{N}$$

$$T(1) = \frac{1}{1 \cdot 2} = 1 - \frac{1}{1+1} = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \quad T$$

$$T(k+1) = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{k(k+1)} + \frac{1}{(k+1)(k+2)} = 1 - \frac{1}{k+2}$$

$$T(k+1) = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{k(k+1)} + \frac{1}{(k+1)(k+2)} = 1 - \frac{1}{k+1} + \frac{1}{(k+1)(k+2)}$$

$$= 1 + \frac{-k-2+1}{(k+1)(k+2)}$$

$$= 1 + \frac{-k-1}{(k+1)(k+2)}$$

$$= 1 - \frac{k+1}{(k+1)(k+2)}$$

$$= 1 - \frac{1}{k+2} \quad T$$

$$3. \quad \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2^{n-1}} = \frac{2^{n-1} - 1}{2^{n-1}}, \quad \forall n \geq 2$$

$$T(2): \frac{1}{2} = \frac{2^1 - 1}{2^1} = \frac{1}{2} \quad T$$

$$T(n+1): \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2^{n-1}} + \frac{1}{2^n} = \frac{2^n - 1}{2^n} \quad *$$

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2^{n-1}} + \frac{1}{2^n} = \frac{2^{n-1} - 1}{2^{n-1}} + \frac{1}{2^n}$$

$$= \frac{2^n - 2}{2^n} + \frac{1}{2^n}$$

$$= \frac{2^n - 2 + 1}{2^n}$$

$$= \frac{2^n - 1}{2^n} \quad *$$

$$4. \quad 1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = \left(\frac{n(n+1)}{2} \right)^2, \quad \forall n \in \mathbb{N}$$

$$T(1): 1^3 = \left(\frac{1 \cdot (1+1)}{2} \right)^2 = 1^2 = 1 \quad T$$

$$T(n+1): 1^3 + 2^3 + \dots + n^3 + (n+1)^3 = \left(\frac{(n+1)(n+2)}{2} \right)^2 \quad *$$

$$1^3 + 2^3 + \dots + n^3 + (n+1)^3 = \left(\frac{n(n+1)}{2} \right)^2 + (n+1)^3$$

$$= \frac{n^2(n+1)^2}{4} + (n+1)^3$$

$$= \frac{n^2(n+1)^2 + 4(n+1)(n+1)^2}{4}$$

$$= \frac{(n+1)^2(n^2 + 4n + 4)}{4}$$

$$= \frac{(n+1)^2(n+2)^2}{4}$$

$$= \left(\frac{(n+1)(n+2)}{2} \right)^2 \quad *$$

5. $n^3 - n + 6$, deljivo sa 6, $\forall n \in \mathbb{N}$.

$$T(1): 1^3 - 1 + 6 = 6 = 6 \cdot 1 \quad T$$

$$\begin{aligned} T(n+1): (n+1)^3 - (n+1) + 6 &= n^3 + 3n^2 + 3n + 1 - n - 1 + 6 \\ &= n^3 + 3n^2 + 3n - n + 6 \\ &= (n^3 - n + 6) + 3(n^2 + n) \end{aligned}$$

- Prvi sabirak je deljiv po pretpostavci

- Drugi sabirak je deljiv sa 3

6. $6^{2n} + 10 \cdot 3^n - 11$, deljivo sa 11, $\forall n \in \mathbb{N}$.

$$T(1): 6^2 + 10 \cdot 3^1 - 11 = 36 + 30 - 11 = 55 = 11 \cdot 5 \quad T$$

$$\begin{aligned} T(n+1): 6^{2(n+1)} + 10 \cdot 3^{n+1} - 11 &= 6^{2n+2} + 10 \cdot 3^{n+1} - 11 \\ &= 36 \cdot 6^{2n} + 3 \cdot 10 \cdot 3^n - 11 \\ &= 36 \cdot 6^{2n} + 36 \cdot 10 \cdot 3^n - 33 \cdot 10 \cdot 3^n - 36 \cdot 11 + 35 \cdot 11 \\ &= 36 \cdot (6^{2n} + 10 \cdot 3^n - 11) + 11(3 \cdot 10 \cdot 3^n + 35) \end{aligned}$$

- Prvi sabirak je deljiv sa 11 po pretpostavci

- Drugi sabirak je deljiv sa 11.

7. $11^{n+1} + 12^{2n+1}$, deljivo sa 133, $\forall n \in \mathbb{N}$.

$$T(1): 11^2 + 12 = 121 + 12 = 133 = 133 \cdot 1 \quad T$$

$$\begin{aligned} T(n+1): 11^{n+2} + 12^{2(n+1)-1} &= 11^{n+2} + 12^{2n+1} \\ &= 11 \cdot 11^{n+1} + 144 \cdot 12^{2n-1} \\ &= 144 \cdot 11^{n+1} - 133 \cdot 11^{n+1} + 144 \cdot 12^{2n-1} \\ &= 144(11^{n+1} + 12^{2n-1}) - 133 \cdot 11^{n+1} \end{aligned}$$

- Prvi sabirak je deljiv sa 133 po pretpostavci

- Drugi sabirak je deljiv sa 133.

f. $3^{2n+2} - 8n - 9$, deljivo sa 64, $\forall n \in \mathbb{N}$.

$$T(1): 3^4 - 8 - 9 = 81 - 8 - 9 = 64 = 64 \cdot 1 \quad T$$

$$\begin{aligned} T(n+1): 3^{2(n+1)+2} - 8(n+1) - 9 &= 3^{2n+4} - 8n - 8 - 9 \\ &= 9 \cdot 3^{2n+2} - 9 \cdot 8n + 8 \cdot 8n - 9 \cdot 9 + 64 \\ &= 9 \cdot (3^{2n+2} - 8n - 9) + 64(n+1) \end{aligned}$$

Prvi sabirak je deljiv sa 64 po pretpostavci.

Drugi sabirak je deljiv sa 64.

9. $2^n > n^2$, $\forall n \geq 5$.

$$T(5): 2^5 > 5^2$$

$$32 > 25 \quad T$$

$$T(n+1): 2^{n+1} > (n+1)^2$$

$$2^{n+1} > n^2 + 2n + 1$$

$$2 \cdot 2^n > 2n^2 \quad (\text{priobitni izraz pomnožen dvojkom})$$

- Ako je $2u^2 > (u+1)^2$ za $u \geq 5$, onda je $2^{u+1} > (u+1)^2$

$$2u^2 > (u+1)^2 \quad \text{za } u \geq 5$$

$$T(5): 2 \cdot 25 > 6^2$$

$$50 > 36 \quad T$$

$$T(n+1): 2(u+1)^2 > (u+2)^2$$

$$2(u^2 + 2u + 1) > u^2 + 4u + 4$$

$$2u^2 + 4u + 2 > u^2 + 4u + 4$$

$$10. P(4) = 4! = 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 = 24$$

4 3 2 1

$$11. \quad 0, 1, \dots, 9$$

$$a) \quad 9 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 10 = 90000$$

$$b) \quad 9 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 6 = 27216$$

$$12. \quad 2! \cdot 5! \cdot 5!$$

$$3. \quad n = 4$$

$$(n-1)! = 3! = 3 \cdot 2 \cdot 1 = 6$$

$$4. \quad \binom{3}{2} \cdot \binom{5}{2} \cdot \binom{6}{2} = \frac{3!}{2!1!} \cdot \frac{5!}{2!3!} \cdot \frac{6!}{2!4!}$$
$$= \frac{2! \cdot 3}{2!} \cdot \frac{3! \cdot 4 \cdot 5}{3! \cdot 2} \cdot \frac{4! \cdot 5 \cdot 6}{4! \cdot 2}$$
$$= 3 \cdot 10 \cdot 15 = 450$$

$$5. \quad \binom{4}{2} \cdot \binom{4}{3} \cdot \binom{4}{2} \cdot \binom{4}{1} = \frac{4!}{2!2!} \cdot \frac{4!}{3!1!} \cdot \frac{4!}{2!2!} \cdot \frac{4!}{1!3!}$$
$$= \frac{2! \cdot 3 \cdot 4}{2! \cdot 2} \cdot \frac{3! \cdot 4}{3! \cdot 1} \cdot \frac{2! \cdot 3 \cdot 4}{2! \cdot 2} \cdot \frac{3! \cdot 4}{3! \cdot 1}$$
$$= 6 \cdot 4 \cdot 6 \cdot 4 = 576$$

$$6. \quad 2 \quad 7$$

$$10 \cdot 10 = 100$$

$$7. \quad 0 \quad 9 \cdot 10 \cdot 2 = 180$$

$$5$$

$$12. \quad 3000 - 6000$$

$$3 _ _ 3 \quad 4 _ _ 3 \quad 5 _ _ 3$$

$$3 _ _ 7 \quad 4 _ _ 7 \quad 5 _ _ 7$$

$$3 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 2 = 600$$

$$19. \quad 1 - 18$$

- Podeliimo sve brojeve sa 3.

I grupa - bez ostatka II grupa - ostatak 1 III grupa - ostatak 2

3

1

2

6

4

5

9

7

8

12

10

11

15

13

14

18

16

17

- Zbir ostataka mora biti deljiv sa 3.

- Broj kombinacija elemenata iz jedne od tri grupe je:

$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{3!3!} = \frac{3! \cdot 4 \cdot 5 \cdot 6}{3! \cdot 1 \cdot 2 \cdot 3} = \frac{4^2 \cdot 5 \cdot 6^2}{2 \cdot 3} = 20$$

- Broj kombinacija elemenata iz sve tri grupe (pri čemu se kombiniraju samo elementi iz iste grupe) je $3 \cdot 20 = 60$.

- Broj kombinacija elemenata iz sve tri grupe pri čemu se međusobno kombiniraju elementi iz I, II i III grupe je $6 \cdot 6 \cdot 6 = 216$.

- Ukupan broj kombinacija je: $60 + 216 = 276$.

$$20. \quad 20 \text{ } xx \rightarrow 5 \text{ } xx$$

$$\binom{20}{5} \cdot \binom{10}{3}$$

$$10 \text{ } xy \rightarrow 3 \text{ } xy$$

$$12 \binom{x}{1} + \binom{x+1}{2} = 96, x \in \mathbb{N}$$

$$12 \frac{x!}{(x-1)! \cdot 1!} + \frac{(x+1)!}{2! (x-2)!} = 96$$

$$12 \frac{(x-1)! \cdot x}{(x-1)! \cdot 1} + \frac{(x+1)! (x+3)(x+4)}{2(x-2)!} = 96$$

$$12x + \frac{x^2 + 4x + 3x + 12}{2} = 96$$

$$24x + x^2 + 7x + 12 = 192$$

$$x^2 + 31x - 180 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{-31 \pm \sqrt{961 + 720}}{2}$$

$$x_{1,2} = \frac{-31 \pm \sqrt{1681}}{2} \rightarrow x_1 = 5$$

$$\rightarrow x_2 = -36 \quad x \in \mathbb{N}$$

$$x = 5$$

$$\binom{n}{0} + \binom{n}{1} + \binom{n}{2} = 46$$

$$\left(x^2 + \frac{1}{x}\right)^n$$

$$1 + \frac{n!}{(n-1)! \cdot 1!} + \frac{n!}{(n-2)! \cdot 2!} = 46$$

$$1 + \frac{(n-1)! \cdot n}{(n-1)! \cdot 1} + \frac{(n-2)! \cdot (n-1) \cdot n}{(n-2)! \cdot 2} = 46$$

$$1 + n + \frac{n^2 - n}{2} = 46$$

$$2 + 2n + n^2 - n - 92 = 0$$

$$n^2 + n - 90 = 0$$

$$n_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1 + 360}}{2} \rightarrow n_1 = 9$$

$$\rightarrow n_2 = -10$$

$$\left(x^2 + \frac{1}{x}\right)^9 = \sum_{k=0}^9 \binom{9}{k} (x^2)^{9-k} \cdot \left(\frac{1}{x}\right)^k$$

$$= \sum_{k=0}^9 \binom{9}{k} x^{18-2k} \cdot x^{-k}$$

$$= \sum_{k=0}^9 \binom{9}{k} x^{18-3k}$$

$$18 - 3k = 0$$

$$3k = 18$$

$$k = 6$$

Šesti član ne sadrži x.

$$23. \left(\sqrt[3]{x} + \frac{4}{\sqrt{x}} \right)^5 = \sum_{k=0}^5 \binom{5}{k} \left(x^{\frac{1}{3}} \right)^{5-k} \cdot \left(4x^{-\frac{1}{2}} \right)^k$$

$$= \sum_{k=0}^5 \binom{5}{k} x^{\frac{5}{3} - \frac{1}{3}k} \cdot 4^k \cdot x^{-\frac{1}{2}k}$$

$$= \sum_{k=0}^5 \binom{5}{k} x^{\frac{5}{3} - \frac{5}{6}k} \cdot 4^k$$

$$\frac{5}{3} - \frac{5}{6}k = 0$$

$$\frac{5}{3}k = \frac{5}{3}$$

$$k = \frac{5}{3} \cdot \frac{3}{5}$$

$$k = 2$$

Treći član ne sadrži x

$$24. \left(\frac{1}{4x} - 2x^2 \right)^{12} = \sum_{k=0}^{12} \binom{12}{k} \left(\frac{1}{4}x^{-1} \right)^{12-k} \cdot (-2x^2)^k$$

$$= \sum_{k=0}^{12} \binom{12}{k} \left(\frac{1}{4} \right)^{12-k} x^{k-12} \cdot (-2)^k \cdot x^{2k}$$

$$= \sum_{k=0}^{12} \binom{12}{k} \left(\frac{1}{4} \right)^{12-k} \cdot (-2)^k \cdot x^{3k-12}$$

$$k - 12 = 3$$

$$\binom{12}{5} \cdot \left(\frac{1}{4}\right)^7 \cdot (-2)^5 = 792 \cdot 2^{-4} \cdot (-2)^5 = 792 \cdot (-1)^5 \cdot 2^{-9}$$

$$k = 15$$

$$= 5$$

$$= \frac{792}{512}$$

$$= -\frac{99}{64}$$

$$\binom{12}{5} = \frac{12!}{5!(12-5)!} = \frac{12!}{5! \cdot 7!} = \frac{7 \cdot 8 \cdot 9 \cdot 10 \cdot 11 \cdot 12}{7 \cdot 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5} = 792$$

$$5. \left(\frac{1}{x \cdot \sqrt[5]{x^{15}}} + \frac{x \cdot \sqrt[3]{x}}{4} \right)^{12}$$

$$\binom{12}{0} + \binom{12}{1} + \binom{12}{2} = 79$$

$$1 + n + \frac{(n-1) \cdot n}{2} = 79$$

$$2 + 2n + n^2 - n - 158 = 0$$

$$n^2 + n - 156 = 0$$

$$n_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1 + 624}}{2} \rightarrow n_1 = 12$$

$$\rightarrow n_2 = -13$$

$$\left(\frac{1}{x \cdot \sqrt[5]{x^{15}}} + \frac{x \cdot \sqrt[3]{x}}{4} \right)^{12} = \sum_{k=0}^{12} \binom{12}{k} \left(\frac{1}{x \cdot \sqrt[5]{x^{15}}} \right)^{12-k} \left(\frac{x \cdot \sqrt[3]{x}}{4} \right)^k$$

$$= \sum_{k=0}^{12} \binom{12}{k} \left(x^{-\frac{28}{5}} \right)^{12-k} \cdot x^{\frac{4}{3}k} \cdot 4^{-k}$$

$$= \sum_{k=0}^{12} \binom{12}{k} x^{-\frac{112}{5} + \frac{28}{3}k} \cdot x^{\frac{4}{3}k} \cdot 4^{-k}$$

$$= \sum_{k=0}^{12} \binom{12}{k} x^{-\frac{112}{5} + \frac{16}{5}k} \cdot 4^{-k}$$

$$\frac{112}{5} + \frac{16}{5}k = 0$$

$$\frac{16}{5}k = \frac{112}{5}$$

$$= \frac{112}{16} = 7$$

$$\begin{aligned} \binom{12}{7} \cdot u^{-7} &= \frac{12!}{7! \cdot 5!} \cdot u^{-7} \\ &= \frac{\cancel{12} \cdot \cancel{11} \cdot \cancel{10} \cdot \cancel{9} \cdot \cancel{8} \cdot \cancel{7} \cdot \cancel{6} \cdot \cancel{5} \cdot \cancel{4} \cdot \cancel{3} \cdot \cancel{2} \cdot \cancel{1}}{\cancel{7} \cdot \cancel{6} \cdot \cancel{5} \cdot \cancel{4} \cdot \cancel{3} \cdot \cancel{2} \cdot \cancel{1}} \cdot u^{-7} \\ &= 792 \cdot u^{-7} \end{aligned}$$

$$26. \left(\frac{x}{\sqrt{y}} + \frac{\sqrt{y}}{x} \right)^n$$

$$\binom{n}{1} : \binom{n}{2} = 2 : 11$$

$$11 \binom{n}{1} = 2 \binom{n}{2}$$

$$11n = 2 \cdot \frac{n^2 - n}{2}$$

$$n^2 - n - 11n = 0$$

$$n^2 - 12n = 0$$

$$n(n - 12) = 0$$

$$n = 0 \vee n = 12$$

$$\begin{aligned} \binom{12}{4} \cdot \left(\frac{x}{\sqrt{y}} \right)^8 \cdot \left(\frac{\sqrt{y}}{x} \right)^4 &= \\ = 495 \cdot x^8 \cdot y^{-4} \cdot y^2 \cdot x^{-4} &= \\ = 495 \cdot x^4 \cdot y^{-2} & \end{aligned}$$

$$27. \sqrt{5} \left((2 - \sqrt{5})^8 - (2 + \sqrt{5})^8 \right) =$$

$$= \sqrt{5} \left(\binom{8}{k} 2^{8-k} \cdot (-\sqrt{5})^k - \binom{8}{k} 2^{8-k} \cdot (\sqrt{5})^k \right) =$$

$$= \sqrt{5} \left(\binom{8}{k} 2^{8-k} (-1)^k (\sqrt{5})^k - \binom{8}{k} 2^{8-k} (\sqrt{5})^k \right) =$$

$$= (\sqrt{5})^k \binom{8}{k} 2^{8-k} (\sqrt{5})^k \left((-1)^k - 1 \right)$$

$$= (\sqrt{5})^{k+1} \binom{8}{k} 2^{8-k} \left((-1)^k - 1 \right)$$

- Ako je k paran broj, sledi da je $(-1)^k = 1 \Rightarrow 1 - 1 = 0$, pa je ceo izraz jednak nuli.

- Ako je k neparan broj, onda je $(\sqrt{5})^{k+1} \sqrt{5}$ na paran broj, pa se dobija ceo broj, tako da ceo izraz predstavlja ceo broj.

$$\begin{aligned} 28. \quad \binom{10}{2} \binom{8}{2} &= \frac{10!}{2! 8!} \cdot \frac{8!}{2! 6!} \\ &= \frac{8! \cdot 9 \cdot 10^5}{8! \cdot 2} \cdot \frac{8! \cdot 7 \cdot 8^4}{8! \cdot 2} \\ &= 1260 \end{aligned}$$

30. $1 - 2^k$

I ostatak je 0

II ostatak je 1

III ostatak je 2

3 27

1

25

2

26

6

4

5

9

7

8

12

10

11

15

13

14

18

16

17

21

19

20

24

22

23

- Da bi zbir bio deljiv sa tri, zbir ostataka mora biti deljiv sa tri.

$$3 \cdot \binom{9}{3} = 3 \cdot \frac{9!}{3!6!} = \frac{\cancel{8!} \cdot \cancel{7} \cdot \cancel{6} \cdot \cancel{5} \cdot \cancel{4} \cdot \cancel{3} \cdot \cancel{2} \cdot \cancel{1}}{\cancel{6!} \cdot 1 \cdot 2 \cdot 3} \cdot 3 = 252$$

$$9^3 = 729$$

Konačno rešenje: $729 + 252 = 981$

33. $10 \cdot 3^{2u+1} - 24u - 30$, deljivo sa 24, $u \in \mathbb{N}$.

$$T(1): 10 \cdot 3^3 - 24 - 30 = 270 - 54 = 216 = 24 \cdot 9 \quad T$$

$$\begin{aligned} T(u+1): 10 \cdot 3^{2(u+1)+1} - 24(u+1) - 30 &= 10 \cdot 3^{2u+3} - 24u - 24 - 30 \\ &= 9 \cdot 10 \cdot 3^{2u+1} - 9 \cdot 24u + 8 \cdot 24u - 9 \cdot 30 + 8 \cdot 30 - 24 \\ &= 9 \cdot (10 \cdot 3^{2u+1} - 24u - 30) + 8(24u + 30) - 24 \\ &= 9 \cdot (10 \cdot 3^{2u+1} - 24u - 30) + 8 \cdot 3(8u + 10) - 24 \\ &= 9 \cdot (10 \cdot 3^{2u+1} - 24u - 30) + 24(8u + 9) \end{aligned}$$

- Prvi sabirak je deljiv po pretpostavci.

- Drugi sabirak je deljiv sa 24.

$$\begin{aligned} 34. \binom{8}{5} \cdot \binom{9}{5} &= \frac{8!}{5!3!} \cdot \frac{9!}{5!4!} \\ &= \frac{\cancel{8!} \cdot \cancel{6} \cdot \cancel{5} \cdot \cancel{4} \cdot \cancel{3} \cdot \cancel{2} \cdot \cancel{1}}{\cancel{5!} \cdot 1 \cdot 2 \cdot 3} \cdot \frac{\cancel{9!} \cdot \cancel{8} \cdot \cancel{7} \cdot \cancel{6} \cdot \cancel{5} \cdot \cancel{4} \cdot \cancel{3} \cdot \cancel{2} \cdot \cancel{1}}{\cancel{5!} \cdot 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} \\ &= 56 \cdot 126 \\ &= 7056 \end{aligned}$$